

Pohledem agronoma

zemědělství se v posledních letech stává předmětem neutuchajícího zájmu. Důvodů pro tento stav je hned několik. Když pomíneme podružné věci jako je prach při práci na poli, hluk po přejezdu zemědělské techniky a zápach při aplikaci kejdy, hnoje a ostatních statkových hnojiv, tak zde máme zemědělství jako účinný nástroj politického boje. Celý rezort má tak nevděčnou úlohu, kdy slouží jako jakýsi prostředník ve stranickém špičkování. Důsledky této situace jsou hned dva zásadní. Prvním je narůstající rozhádanost mezi samotnými zemědělci, které tento střet politických frakcí přirozeně rozděluje. A druhým zásadním důsledkem, nebo spíše špatným výsledkem, je rozšíření různých polopravd a bludů mezi laickou veřejností. Na první pohled nejde o nic zásadního. Rozumní lidé se vždy domluví a danou věc jeden druhému vysvětlí. Celé věci ale dodává trhliny trend dnešní doby, kdy pravda je na straně toho, který nejvíc křičí.

Pro názornost bych v tomto textu rád srovnal témata, která se vesele šíří mediálním prostorem a dělají ze všech zemědělců ty špatné. Na konci si může každý udělat obrázek jakým způsobem zde na úpatí Krkonoš hospodaříme.

Častá výtka je, že používáme velké množství chemie v čele se strašákem jménem glyfosát. Když pomíneme všeobecně známá fakta, že se v České republice kontinuálně snižuje množství aplikovaných

Vážení spolupracovníci, milí kolegové, dostává se Vám do rukou další číslo našeho podnikového časopisu „ZEOSÁK“. Jeho obsahem není jen aktuální stav naší zemědělské výroby včetně činnosti úseku obchodu a služeb, ale i pohledy na současnou zemědělsko – politickou – klimatickou situaci v naší zemi. A to nejen od nás, ale i od řady subjektů, se kterými dlouhodobě spolupracujeme.

Jak dopadl loňský suchý rok už všichni víme. Rok letošní se mu bude bohužel hodně podobat. Pokud se podíváme na mapy webového portálu INTERSUCHO, je situace na většině území České republiky stejná ne-li horší jako loni. Přísun dešťových srážek do naší oblasti je v posledních letech mimo zimní období dost sporadický. Za posledních pět let zde chybí již více jak jeden celý srážkový rok (cca 900 mm). Tato skutečnost je vidět nejen v krajině, ale i ve spodních vrstvách souvisejících se zdroji pitné vody. Dle vědecké obce je to jen začátek velkých změn, které nás v dalším období čekají. Podle původních předpokladů mělo k této situaci dojít až po roce 2050, aktuální stav však ukazuje, že to bude podstatně dříve. Naše planeta se mění. Před 200 lety nás bylo na Zemi necelé dvě miliardy. Dnes je to již přes sedm miliard. Plocha původní zeleně (především lesní porosty, pralesy ...) se za stejnou dobu zmenšila o necelou polovinu. Nahradily ji především zemědělské plodiny, bez kterých by stále rostoucí lidská populace jen stěží přežila. Potenciální budoucí dopady na životní prostředí tehdy nikdo bohužel moc neřešil. Planeta se i díky lidské činnosti dále otepluje, byť řada představitelů světových mocností tvrdí opak („byznys“ je u nich stále na prvním místě ...). Nárůst vyšších teplot v atmosféře mění směry jejího proudění a tím i přísun dešťových srážek do řady oblastí. Přibývá extrémních jevů, než jsme dříve bývali zvyklí. Zvykejme si. Lepší to v příštích několika desítkách let určitě nebude. Nedostatek surovin pro výrobu potravin včetně omezeného přístupu k pitné vodě bude z těchto důvodů měnit v blízké budoucnosti řadu oblastí naší Země včetně zvýšené migrace jejich obyvatel. Kdo se těmto změnám přizpůsobí bude ve výhodě.

pesticidů, například v posledním srovnání byl meziroční pokles na úrovni 9 % u veškeré chemie a 25 % u látky glyfosát. Nelze nezmínit, že v našem osevním postupu mají nezastupitelné místo (téměř 1/3 výměry) pícniny, které v drtivě většině případů nejsou chemicky ošetřovány. Dalším aspektem je místo podnikání. Nacházíme se v méně produkční oblasti. Nežheneme se za maximálními výnosy a nejvyšší kvalitou. V této nadmořské výšce a při našem produkčním potenciálu by to ani nemělo ekonomickou logiku. Z výše zmíněného vyplývá nižší potřeba vstupů s přípravky na ochranu rostlin.

Další vděčné téma je řepka. Když pomínu její vysokou hodnotu jako předplodiny a pozitivní protierozní funkci (na poli fixuje půdní strukturu více než 330 dní v roce). Musím uznat, že množství agrotechnických vstupů (chemie, minerální hnojiva) je vyšší než například u pšenice. Z důvodu náročnosti na agrotechniku a výnosové nestálosti v extrémním průběhu počasí, který sledujeme v posledních letech budeme výměru řepky snižovat. V následujícím hospodářském roce osejeme řepkou nejnižší plochu za posledních deset let. Naproti tomu rozšíříme výměru u ovsu, žita, máku a motýlkovitých pícnin (vojtěška, jetel).

Neživější diskuze se odehrává v otázce velikosti půdních bloků, mohutnosti zemědělské techniky a eroze. Čím je pole větší tím je i větší (negativnější) vliv vodní a zejména větrné eroze. V tomto vztahu je jasná korelace a myslím, že to všichni zúčastnění uznávají. Je velká otázka, zda do naší krajiny patří obrovské 200 hektarové bloky s jednou plodinou. Ekonomicky to asi bude zajímavé. Zmíněnou mega techniku tu asi také dobře využijeme, ale tím výčet plusů záhy končí. Zůstane jen pachuč nezodpovědnosti vůči přírodě.

Průměrná výměra polí, kterou mám na starost, je cca 10 ha. U luk se pohybujeme zhruba na úrovni 2,5 ha. Zemědělská technika, kterou používáme je ve velikosti

Jak si v této situaci stojíme my?

Na rozdíl od jiných máme i po třiceti letech od změny režimu dostatek půdy k hospodaření, ke které se snažíme chovat co nejlépe. Více jak třetinu tvoří trvalé travní porosty, zbytek pak standardní orná půda. Průměrná velikost půdního honu trav je okolo 2,50 ha, u orné půdy jsme na úrovni okolo 10 ha. Nemůžeme se tak srovnávat s velkými zemědělskými společnostmi, kde více jak stohektarové půdní bloky jsou dnes již běžnou záležitostí. Udrželi jsme si také silnou živočišnou výrobu. Díky ní na našich polích uvidíte rozsáhlejší strukturu plodin, než jinde bývá zvykem. Více jak 50 % z nich pak slouží především pro krmné účely. Každý rok vracíme zpět do půdního koloběhu necelých 10 000 t hnoje a cca 25.000 t hovězí kejdy. Slámu používáme k podestýlání či příkrmování, rozhodně nekončí ve spalovnách. V čem máme ale zatím rezervy, je vyšší podíl využívání hloubkového kypření či podrývání (průběžné rozrušování podorniční vrstvy). Tato agrotechnická operace nabývá, ve spojitosti s potřebou vyššího zadržování vody v půdě, na řadě míst čím dál tím větší důležitosti.

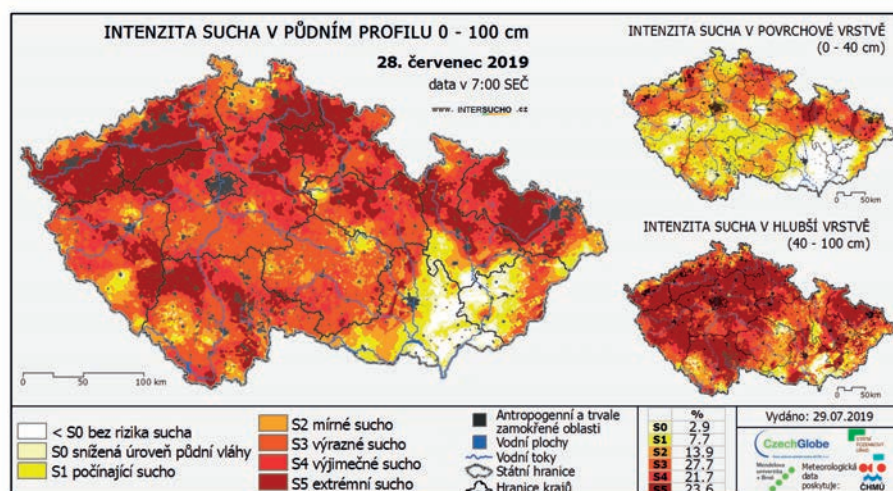
Na obhospodařovaných pozemcích používáme jak orební, tak minimalizační postupy. Z důvodů stoupajících požadavků na protierozní opatření v řadě lokalit oséváme větší bloky na jednu více plodinami (pásově dělení) či realizujeme obsevy honů u erozně nebezpečných plodin (kukuřice ...). Vytváříme tím přirozená pásma, která při přivalových deštích podstatně omezují únik svrchní ornice z dotče-

ných pozemků a zvyšují tak potenciál zadržování vody v půdě.

Na provozu živočišné výroby Rváčův jsme v polovině letošního roku konečně zprovozili další zdroj pitné vody. Jedná se o hloubkový vrt schopný pokrýt více jak 60 % běžné potřeby tohoto provozu. Jeho kapacita doplní dosavadní zdroje (vlastní a veřejné) a v případě nouze již nebudeme tak závislí na externích dodávkách. Obdobný vrt, který využíváme na provozu živočišné výroby v Syřenově, pak na základě provedeného video průzkumu (blíží se již k hranici své životnosti) čeká na podzim také zásadní revitalizace. Na rozdíl od Rváčova jsou však na tento zdroj napojeny i obce Syřenov a Ždár u Kumburku včetně našeho provozu VKT v Nové Vsi nad Popelkou.

Podobným způsobem se chováme i k dešťové vodě. Ve většině zastavěných oblastí naší republiky zatím končí dešťová voda v kanalizaci a následně pak v nejbližší vodoteči. V rychlém sledu tak opouští danou oblast, aniž by byla nějakým způsobem aspoň částečně využita. Naším prvním počinem v tomto směru byla před lety při výstavbě nového kravínu na Rváčově realizace záchytných nádrží, jejichž přepad pak končí v přírodním zasakovacím jezírku. Postupně jsme do něho nasměrovali odvod dešťové vody i z ostatních střeš tohoto areálu. Zachycenou vodu pak používáme v rámci některých technologických postupů na tomto provozu a šetříme tím tak i spotřebu běžné pitné vody ...

Dlouhodobě spolupracujeme s místními včelaři i mysliveckými spolky. Pro včelaře v příštích letech, z důvodů změn v osevních postupech,

chystáme ve vybraných lokalitách založení tzv. „nektarodárných biopásů“. Měly by nám pomoci rozšířit pestrost polních rostlin, které jsou vhodné především pro sběr a následnou výrobu medu. U mysliveckých spolků je pak v současné době největším problémem redukce přemnožené černé zvěře. Dopadem jsou zatím silně poškozené lokality především s trvalými travními porosty (Kyje, Žďár, Syřenov ...). I když počty černé zvěře jejich činností postupně klesají, mají zatím „divočáci“ stále navrch ...

Spolupráce se soukromými farmáři v našem blízkém okolí i nadále patří k naší každodenní činnosti. Nerozlišujeme, na rozdíl od jiných, zemědělce na malé a velké. Ale na poctivé, vážící si své práce, s pozitivním vztahem k přírodě a na ty ostatní. S těmi prvními spolupracujeme již řadu let a věříme, že tomu bude i nadále.

Další číslo ZEOSÁKU je tedy zde a věřím, že opět rozšíří Vaše informace o tom, co se u nás (a nejen v ZE-OSu) v současné době aktuálně děje.

Ing. Jiří Lacina
předseda představenstva

Dozorčí rada společnosti

Společnost ZEOS LOMNICE a.s. má k 31.7.2019 celkem 941 akcionářů (fyzických osob), více jak 70 % z nich pak pochází z oblasti Lomnice nad Popelkou a přilehlých obcí. Jde tedy o regionální akciovou společnost, která se snaží aktivně zapojovat do života místních obyvatel a pozitivně ovlivňovat ráz místní krajiny. Aby nemohla být regionalita snadno narušena, nejsou akcie společnosti volně obchodovatelné a k účinnosti převodu akcií se vyžaduje souhlas dozorčí rady. Dozorčí rada na jednom ze svých prvních zasedání rozhodla o vnitřních pravidlech, která se zavázala ve svém volebním období (2015–2020) pro převod akcií dodržovat. Jedno ze zásadních pravidel je, že převod je možný pouze mezi stávajícími akcionáři

nebo mezi příbuznými v linii přímé (děd/babi – otec/matka – syn/dcera). Z tohoto pravidla nebyla poskytnuta dozorčí radou jediná výjimka, a to ani v případě žádosti o převod akcií mezi manželi, kde nabývající nebyl současně akcionářem společnosti. Tato pravidla mají zabránit snadnému vstupu velkých zemědělských podniků nebo spekulantům do naší společnosti. Na druhou stranu má tato strategie za následek nižší realizovanou cenu při prodeji akcií, neboť okruh potenciálních kupců je omezen. Zдали, případně v jaké podobě, budou pravidla platit i pro následující volební období (2020–2025), se rozhodne po nové volbě dozorčí rady na valné hromadě společnosti v příštím roce.

a záběru naprosto adekvátní této výměře.

Poslední téma, které si dovoluji přidat do srovnání je otázka sucha a klimatické změny. Z posledních pěti let si za srážkově normální troufám označit pouze rok 2017. Už teď je jasné, že se letošní rok zařadí mezi srážkově deficitní. Průběh je velmi podobný jako v loňském roce. Vše začíná jarním plíživým suchem, které na plno udeří na přelomu června a července. Nejhuře odolávají suchu na živiny slabá, mělká pole s nevhodnou strukturou. Není žádným tajemstvím, že existuje lék na tyto nedomrlé plochy. Tím lékem je organická hmota. Dle mého názoru je nejvhodnější formou zapravení vyzrálého hnoje z hluboké podestýlky. Na polích, které obhospodařujeme každoročně zapravíme na 10 000 t tohoto drahocenného materiálu. Ctíme generacemi osvědčený koloběh, kdy se se slámou dobytek podestele promíchá s trusem a vrátí zpět na pole. Dalším řečnickým vitamínem pro pole je vhodně zvolená agrotechnika. Ctím zásadu, že minimalizační technologie šetří výpar a celkové hospodaření s vodou v půdním profilu. Obrovské fyto-sanitární účinky, nejefektivnější zapravení statkových hnojiv a promíchání vrstev produkčních a méně produkčních a tím rozšíření mocnosti kvalitní ornice má jediné orba. Proto na námi obhospodařovaných blocích kombinujeme oba zmíněné postupy. Dalším vitamínem pro zvládnutí sucha je pestrý osevní postup. Nejdeme cestou tří hlavních plodin, které se po sobě střídají pořád dokola. Náš osevní postup je sestaven z 11 plodin (pšenice, ječmen, triticales, žito, oves, řepka, mák, brambory, kukuřice, jetel/vojtěška, hrách). Technologicky je to pro nás náročnější než pro kolegu s třemi plodinami, ale ve výsledku nemáme takový tlak chorob a škůdců. Nešíří se u nás jedna sorta plevelů. Nejsme nuceni nadužívat přípravky na ochranu rostlin. Jako je pestrá strava dobrá pro člověka tak si myslíme, že je pestrá krajina dobrá pro přírodu.

David Kocour, agronom společnosti

Aby článek přinesl vyčerpávající informace o možné změně v osobě akcionáře, je nutné také dodat, že dozorčí rada nevyslovuje souhlas se změnou v osobě akcionáře v případě pravomocného rozhodnutí soudu (dědictví, exekuce). V takovém případě dozorčí rada změnu v osobě akcionáře pouze

vezme na vědomí a společnost provede zápis v seznamu akcionářů bez zbytečného odkladu poté, co jí bylo pravomocné rozhodnutí spolu s řádně vyplněnou žádostí o zápis v seznamu akcionářů doručeno.

Petr Velda

Spolupráce se soukromými farmáři

Zemědělství je dnes podle veřejnosti a mnoha občanských iniciativ připisována odpovědnost za nedostatek vody a vlastně i její přebytek (jak se zrovna hodí...). Zemědělec odpovídá také za změnu klimatu, za otravu půdy pesticidy, likvidaci všeho hmyzu (i žížal) a mnoho dalších negativ, včetně barevného spektra krajiny a alergií při kvetení řepky. Na druhé straně jsou preferovány regionální produkty a v obchodech i naše potraviny. Stále znovu je zdůrazňována potřeba potravinové samostatnosti státu, její podpora. Proti tomu řešíme opakovaně kauzy, kdy importované potraviny jsou znovu a znovu zdravotně závadné. Na zemědělské půdě v ČR hospodaří podle výsledků Strukturálního šetření ČSÚ nejpočetnější míře fyzické osoby (sedláci, farmáři). Obhospodařují však pouze cca 30% půdy s 24% podílem na celkovém počtu chovaných hospodářských zvířat. Ostatní zemědělské podniky (právníky osoby) obhospodařují cca 70% zemědělské půdy a s podílem 76 % na chovu hospodářských zvířat (ČSÚ, duben 2018). Možnost, jak efektivně tohoto soužití využít, je provázání spolupráce těchto „malých a velkých“ hospodářů. Výhody, které

spolupráce přináší, ať už společenské nebo ekonomické, jsou jednoznačné a rozhodli jsme se je začít i u nás využívat. V regionu jsme v pozici „velkého hospodáře“, spolupracujeme proto s okolními farmáři od horských oblastí Benecka až po roviny Jičínska. Pokud k výměře, o kterou se staráme, připojíme i jejich výměru, tak jsme na několika dalších tisících hektarech. Z těchto důvodů jsme schopni navázat kupní (vyjednávací) sílu při společném pořizování osiv, minerálních hnojiv, chemických přípravků, komponentů do krmných směsí a dalšího materiálu potřebného pro každodenní hospodaření. Tyto úspory pak umožňují dosahovat větší efektivity, než kdyby každý z nás jednal samostatně. Možnost vzájemné spolupráce využíváme během celého hospodářského roku, včetně poskytování informací k nabízenému osivu či poradenství během vegetace při aplikaci prostředků pro ochranu rostlin ... Ve žních pak při uskladnění a odbytu komodit platí stejné principy. Vzájemné ekonomické benefity tak vedou ke snížení provozních nákladů, větším příležitostem i vyšším ziskům na obou stranách.

Monika Podzimková

Obec Nová Ves nad Popelkou

již mnoho let spolupracuje s firmou ZEOS LOMNICE a.s., která zasahuje do minulosti, kdy zde bylo Jednotné zemědělské družstvo. Nepamatuji, ani moji předchůdci, když obec požádala o pomoc při různých stavebních nebo kulturních akcích, že by se dostalo záporné odpovědi. Vše je vždy v lidech, kteří spolu dokáží komunikovat a mají zájem o spolupráci. Neříkám, že vždy je vše růžové, ale je potřeba najít tu správnou rovnováhu a spolupracovat. Středisko Nová Ves nad Popelkou již léta pomáhá při vyhrnování a úklidu sněhu. Je třeba poděkovat všem traktoristům, kteří se na tom podílí, ne vždy je možné každému vyhovět. Myslím, že musí občas udržet nervy na uzdě. Povedlo se ve spolupráci propojit vodovodní řád, tak aby v případě poruchy nebo krizových situacích se mohl využívat řád obce, nebo řád firmy ZEOS. Do budoucna uvažujeme, jaké jsou možnosti vše ještě zlepšit. Jednotka dobrovolných hasičů JPO III provádí každý rok aplikační cvičení, které bývá zaměřeno i na objekty firmy ZEOS. Je jich účelem je nacvičit zásahy při požáru těchto objektů, zde nacházíme vstřícnost a spolupráci při tomto nácviku. Společnou řeč našla obec při rekonstrukci komunikace k nádraží, kde je příjezd do střediska, odkud denně vyjíždí technika na polní práce. Chtěl bych touto cestou poděkovat jak vedení ZEOSU, tak technikům na středisku v Nové Vsi nad Popelkou, za dobrou vzájemnou spolupráci.

Vladimír Tomášek
starosta obce Nová Ves nad Popelkou

Spolupráce se včelaři

Včelaření je úzce spjato se zemědělstvím již mnoho staletí. Včelaření je systematická činnost, jejímž cílem je produkce potravin (nejen medu) a dalších významných surovin prostřednictvím cíleného chovu včelstev. Není tedy pochyb, že se jedná o zemědělskou činnost. Vzhledem k specifickým nárokům na chov včelstev se tento obor zemědělství provozuje spíše v menších zájmových chovech a v naší zemi se s velkokapacitními chovy včelstev setkáme jen vzácně. Z výše uvedeného je jasné, že společností, zabývajících se ostatní zemědělskou výrobou jsou významnými partnery včelařů. Ovlivňují a dokonce vytvářejí velkou část krajiny, ve které včelaři chovají svá včelstva.

Zdá se, že vztah včelařů a zemědělců by měl být harmonický. Oba se navzájem potřebují. Zemědělci rozhodují o osevních plánech, přetvářejí svou činností krajinu a přímo tak mohou ovlivnit medné výnosy včelstev. Včelaři zase poskytují zemědělcům cennou opylovací službu, která pozitivně ovlivňuje výnosy zemědělských plodin. Přesto bývají vzájemné vztahy často napjaté. Dochází v nich ke střetům protichůdných zájmů. Včelaři upozorňují na citlivost včelstev k chemickému ošetření rostlin, ať již se jedná o prostředky pro moření osiv, potlačení plevelů, nebo likvidaci plísní a cizopasného hmyzu. Včelařům také vadí krajina tvořená velkými lány, osetými monokulturou, zvláště v místech, kde chybí jiné zdroje snůšky. Z opačného pohledu nechtějí včelaři vidět, že zemědělské podniky jsou soukromými

společnostmi, jejichž hlavním posláním je tvorba zisku, proto nemohou riskovat vložené prostředky do budoucí úrody vynecháním spolehlivých postupů ošetření rostlin a půdy. Navíc tuto problematiku silně ovlivňuje zemědělská politika státu promítnutá do dotací a výkupních cen produktů.

Překážek harmonického soužití včelaře a zemědělského podniku je víc než dost. Jsou známy případy z jiných míst naší země, kdy spory včelařů se zemědělci přerostly do právní roviny, často s patřičnou mediální pozorností. Podle mého názoru je důležité umět komunikovat a o problémech věcně jednat. Bez dobré vůle na obou stranách to ale nejde.

Největším zemědělským podnikem v působnosti našeho včelařského spolku je společnost ZEOS LOMNICE a.s.. V minulosti jsme společně řešili mnoho příjemných i nepříjemných událostí.

K těm příjemným událostem patří každoroční účast zástupců společnosti na výroční schůzi našeho spolku. Pozvání včelařů a jejich účast na chovatelských dnech pořádaných firmou ZEOS každé dva roky. Pomoc kroužku mladých včelařů. Příjemnou a pro spolkovou činnost včelařů důležitou je i podpora finanční. Společnost ZEOS, jako jediný zemědělský subjekt v našem okolí uznává přínos opylovací služby našich včelstev a každoročně tuto službu hradí včelařskému spolku. Nejde jen o finanční prostředky, ale o vyjádření podpory a úcty k této nenahraditelné činnosti včel.

K těm nepříjemným patří především ošetření řepky postřikem v době začínajícího květu. Pokud se potkají lhůty pro ošetření se zájmem včel o snůšku v ošetřovaných porostech, je vysoce pravděpodobné, že dojde k problémům, které mohou vést až k hromadným úhynům včel. V tu chvíli jsou samozřejmě včelaři velmi nervózní, protože se jedná o období, v němž se rozhoduje o výsledku celého včelařského roku. Roku, který stál včelaře mnoho práce i vložených finančních prostředků. To je asi nejrizikovější období, kdy dochází ke střetu našich protichůdných zájmů.

I přes dlouhou dobu spolupráce máme o čem jednat. Rádi bychom prosadili ošetřování plodin v době mimo aktivitu včelstev. Přáli bychom si zavedení biokoridorů a pásů s medonosnými plodinami na okrajích monokulturních lánů. Víme ovšem, že mnohé naše požadavky nejsou v silách samotného zemědělského podniku s ekonomikou, která má své limity. Je zřejmé, že s mnohými problémy musí pomoci také státní správa. Přesto si myslíme, že stojí za to o problémech jednat, jednat otevřeně a férově, při zachování vzájemného respektu k našim činnostem. Je jasné, že harmonický vztah je ideálem, ke kterému se můžeme jen přiblížit. Proto si vážíme toho, že jsme vždy dokázali udržet vzájemnou komunikaci ve funkčním stavu a ve firmě ZEOS jsme vždy našli partnery k diskusi nad našimi problémy. Doufáme, že společnými silami najdeme i přijatelné řešení těch, které nás nejvíc trápí.

Martin Skořepa
Jednatel ZO ČSV
Lomnice nad Popelkou

Velké rodné širé lány Od prasat jsou rozorány...

A právě proto aby tahle báseň nepokračovala směrem k hořkému konci jsme tu my, myslivci. Ale nejsme tu jenom my, co lovíme, je tu i ZEOS, ten, co orá, seje a sklízí. Vytváří a mění krajinný ráz, který nám může ale i nemusí pomoci v lovu a chovu zvěře.

Abychom tomuto našemu soužití dali nějaký řád jsme se všichni setkali 9.4. na Olympu v sídle ZEOSu. Cílem této schůzky, které se zúčastnili zástupci ZEOSu a sousedních mysliveckých spolků, bylo nastavit komunikaci tak abychom všichni věděli co kde kdy bude oseto, kdy se bude jaká plodina sklízet. Také byly prezentovány odhady škod, která do data setkání způsobila černá zvěř.

Během této velmi přátelské schůzky jsme se domluvili, že zintenzivníme odlov černé zvěře, ohlídáme čerstvě osetá pole a aktivně se lovecky zapojíme při žních. Zástupci ZEOSu nabídli pomoc především v lepší komunikaci s námi myslivci při sdílení informací. Společně jsme se domluvili na setkáních několikrát do roka kde si zpětně vyhodnotíme spokojenost se spoluprací. Za myslivce oceňujeme především osetí odváděcích loveckých pruhů v každém větším lányu, které nám pomohou při lovu na velkých plochách.

V současné době se nacházíme v jakémsi poločase mezi osetím a žněmi a naši myslivci již ulovili 15 kusů

prasete divokého. Naše úsilí nepolevuje a prakticky každou noc je venku jeden až dva myslivci, kteří se snaží prasata lovit. Avšak i myslivost je svázána regulemi, etikou a loveckou ctí, a tak není možné vystřelit na vše co se v lese pohne. Ačkoliv je v současné době v rámci mimořádného veterinárního opatření povoleno lovit prase divoké bez omezení i tak je nutné přemýšlet nad budoucí populací této naší zvěře. Nejde prvoplánově o po

četní stav populace, ale především o její složení.

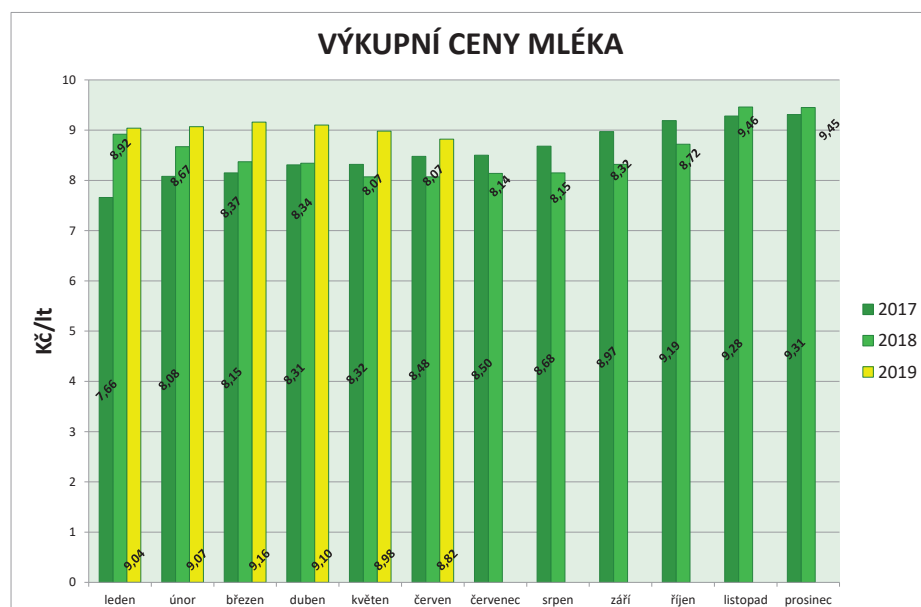
Tak jako zemědělec má svá pravidla, zvyklosti, tradice, a navíc je povinen jednat s péčí řádného hospodáře tak i myslivec je vázán podobným rozsahem kompetencí. Průnik, přesah a respektování těchto zásad je jedinou cestou, jak najít společnou řeč a vzájemný respekt v naší krásné podkrkonošské přírodě.

Ing. Stanislav Šachl, MBA

Vraťme mléku jeho dobrou pověst

V letošním roce se již po dvašedesáté připomíná celý mlékařský svět nezastupitelnou roli mléka a mléčných výrobků v pestré a vyvážené stravě v rámci Světového dne mléka, který byl

Světovou organizací pro výživu a zemědělství (FAO) ustanoven na prvního června. Zkusme se proto společně podívat na tuto výjimečnou potravinu z jiného úhlu pohledu. V poslední

době totiž čelí řada oblíbených potravin včetně mléka a mléčných výrobků neopodstatněné kritice. A protože žijeme v době moderní, rychle se měnící, v době, ve které není čas a která nepřeje hlubšímu zamyšlení, šíří se pomocí internetu a různých alternativních webů zavádějící informace a poplašné zprávy rychlostí jednoho kliknutí na klávesnici. Autoři těchto textů si patrně vzali příklad z knihy Betty Mcdonaldové „Kdokoliv může dělat cokoliv“ a vycházejí z teze, že „kdokoliv může psát cokoliv“. Na rozdíl od uvedeného románu, při jehož čtení se opravdu dobře pobavíme, nic humorného ani poučného často v těchto sdílených informacích nenajdeme. Je na místě položit si otázku, proč se tak děje a proč za každou cenu hledáme senzační zprávy a šokující informace v něčem, co sloužilo a co jedli naši předkové po stovky a tisíce let. Velmi neblahý vliv mají takové zprávy na mladou generaci, která obzvláště často čerpá informace právě pouze z internetu. Co říct a jak vysvětlovat dospívajícímu dítěti, když si přečte, že: „mléko zahleňuje, mléčné výrobky způsobují akné, konzumace mléka zvyšuje riziko rakoviny apod.“ a tudíž prohlásí, že ono raději nic mléčného jíst nebude. Mléčné výrobky jsou jednou z hlav-

Živočišná výroba

V rámci Libereckého kraje patří naše společnost k největším chovatelům skotu. Na dvou farmách (Syřenov

ních skupin potravin. Jejich vyloučení ze stravy znamená vážně přemýšlet o tom, jak docílit plnohodnotného nahrazení řady nutrientů. Mléko totiž obsahuje bílkoviny s vysokou biologickou hodnotou, kde nechybí žádná esenciální aminokyselina, je výborným zdrojem vápníku a řady dalších minerálů a stopových prvků, jako je zinek, draslík, jód či selen, poskytuje významné množství vitaminů skupiny B. Pro konzumenty trpící intolerancí laktózy dnes výrobci nabízejí již řadu bezlaktózových mlék či zakysaných výrobků nebo si spotřebitel může zvolit jakýkoliv dlouho zrající sýr, kde je již veškerý mléčný cukr spotřebován přítomnými mikroorganismy. Vysoký obsah nasycených mastných kyselin v mléčném tuku lze eliminovat konzumací méně tučných výrobků či ještě lépe –> podívat se na celodenní stravu jako celek, a ne pouze z hlediska jedné porce. I nasycené mastné kyseliny jsou v naší dietě potřeba. A na argument, že jsme jediný druh, který pije mléko jiného živočišného druhu, lze snad odpovědět jen tím, že jsme také jediný druh, který umí číst a psát.

VIAMILK CZ – aktuality, Ing. Šárka Horáčková, CSc. Ústav mléka, tuků a kosmetiky, VŠCHT Praha

a Rváčov) máme ustájeno cca 840 dojnic. Na farmě v Syřenově jsou převážně dojnice černostrakatého plemene

(Holštýn) a na farmě ve Rváčově naopak převažují dojnice červenostrakatého plemene. Farma v Syřenově je provozována od 80 let minulého století, ale postupně, v rámci našich možností, byla modernizována tak, aby splňovala požadavky na co nejlepší welfare zvířat a efektivitu výroby mléka. Farma na Rváčově je nová stáj, která byla uvedena do provozu v roce 2013. Zde jsou již splněny všechny podmínky vhodného životního prostředí pro ustájená zvířata včetně využití moderních technologií. Dalším velkým provozem, kde máme okolo 1200 zvířat je velkokapacitní teletník v Nové Vsi nad Popelkou. Zde jsou odchovávány jalovičky pro vlastní obrat stáda a červenostrakatí býčci do váhy okolo 250 kg. Odchov podstatné část z nich je v dnešní době již realizován za úplaty pro jiné zemědělské a obchodní společnosti. Dále máme k dispozici několik rekonstruovaných (modernizovaných) stájí pro odchov jalovic. V Nové Vsi (na „A“, „B“ a stodola u VKT) a OMD na Rváčově s celkovou ustájovací kapacitou přes 500 kusů. Celkem tedy aktuálně chováme, telaty počínaje a dojnici konče, cca 2 500 ks skotu. Stále si držíme uzavřený obrat stáda. Telata jsou odchovávána ve venkovních boudách nebo individuálních kotcích na obou farmách zhruba do stáří 3 týdnů a potom jsou převezena do již zmíněného teletníku v Nové Vsi. Odtud se jalovičky ve stáří cca 10-12 měsíců přemísťují

do odchoven, tam se připustí a přibližně na 5–7 měsících březosti se pak vrací zpět na farmy, kde se narodily.

Výroba mléka

Na obou mléčných farmách využíváme dojící technologie od firmy GEA (dříve Westfalia). V Syřenově na VKK-320 je to dojírna kruhová, na porodně pak rybinová (1x6). Na Rváčově jsme si vybrali také rybinové provedení (2x10 stání), ale s bezbariérovým přístupem pro ošetřovatele. Obě stáje jsou vybaveny identifikací dojnic a snímáním pohybové aktivity, což zootechnikům usnadňuje vyhledávání říjí. Výroba mléka probíhá již několik let v režimu NO GMO. To znamená, že zvířata od narození až po vyřazení ze stáda nejsou krmena geneticky upravenými krmivy (sója, řepka, kukuřice ...). Denní dodávka z obou farem je v průměru 20 tisíc litrů mléka a většina z ní končí v mlékárně v Drážďanech. Farma Syřenov v kontrole užitkovosti holštýnského skotu v loňském roce dosáhla dojivosti 9 800 litrů na dojnici a rok, což je necelých 200 litrů pod republikovým průměrem. Vzhledem k tomu, že chov černých dojnic je spíše doménou oblastí níže položených, tak na podhůří Krkonoš je to docela slušný výsledek. Provoz na Rváčově se může pochlubit roční užitkovostí u červenostrakatých dojnic na úrov-

ni cca 8 400 litrů, což je o více jak 700 litrů nad republikovým průměrem. Tato farma se již 5 x zúčastnila celorepublikové soutěže „MLÉČNÁ FARMA ROKU“, kde se mimo jiné hodnotí především kvalita získávaného mléka. Pokaždé se dostala v kategorii červenostrakatého skotu v rámci celé české republiky mezi 5 nejlepších. Třikrát obsadila třetí, jednou čtvrté a jednou páté místo. Všechny tyto výsledky jsou známkou toho, že chov skotu v našich podmínkách dělat umíme, a to i přes opakující se nepřízeň vnějších podmínek (klimatické změny,

ceny mléka ...). Nejdůležitějším úkolem se tak pro nás v současné době stává každoroční výroba potřebného množství kvalitních objemných krmiv, a to nejen na trvalých travních porostech, ale i na orné půdě. Z investičního pohledu nás v příštích cca 5 letech čeká v naší živočišné výrobě výstavba dvou statkových hnojišť (Syřenov a provoz na „B“ v Nové Vsi), dvou senážních žlabů (Rváčov a provoz na „B“ v Nové Vsi) a nového mléčného pavilonu na VKT v Nové Vsi.

Miloš Kubánek
místopředseda představenstva

ZŠ a MŠ Stružinec

Poslední červnový týden vyměnily děti ze stružinecké základní školy třídy za přírodu. Přestože počasí lákalo spíše k vodním hrám, my jsme sportovali, učili se v lese a navštívili muzeum v Lomnici n.Pop. Nejvíce jsme se ale těšili na prohlídku kravína na Rváčově, kde jsme byli naposledy před čtyřmi lety. A stálo to za to! Příjemné bylo přijetí pana Miloše Kubánka, který se nám celou dobu věnoval a trpělivě vysvětloval vše, co děti zajímalo. Velmi nás překvapila čistota nejen ustájení dobytka, ale celého areálu zemědělské společnosti. Překvapením byl i robot na přihrnování krmiva. Nejvíce radosti ale způsobila telátka, která si děti mohly pohladit. Od nich se nám vůbec nechtělo, ale byl čas krmení

V tomto vydání bych chtěl akcionářům a zaměstnancům připomenout a širokou veřejnost seznámit se strategií naší firmy. Zmíněná strategie byla schválena Valnou hromadou v roce 2016 a je pro nás závazná na období 2016–2020. Je rozdělena do čtyř základních pilířů s mottem vystihujícím naši firmu:

Motto:

JSME PERSPEKTIVNÍ ZEMĚDĚLSKÁ SPOLEČNOST ZAMĚŘENÁ NA PRODUKCI KVALITNÍHO MLÉKA A ŠIROKOU NABÍDKU SLUŽEB.

KONKURENCESCHOPNOST A TRVALÝ RŮST HODNOTY SPOLEČNOSTI

Naším cílem je být zemědělskou firmou dosahující špičkových výsledků v oboru. Zemědělskou činnost doplňujeme obchodem se zemědělskými komoditami, prodejem zemědělské techniky a širokou nabídkou dalších

a my se museli rozloučit. Pokračovali jsme na skokanské můstky, kde jsme si opekli vuřty. Parné úterní dopoledne plné zážitků a nových poznatků bylo odměnou za propocená trička a pár puchýřů.

Děkujeme všem, kteří nám umožnili navštívit provoz společnosti ZEOS LOMNICE a.s. Vlastní prožitek je pro děti mnohem větším přínosem než dlouhé vyprávění a ukazování obrázků. Potěší nás, pokud nám bude umožněno návštěvu opět někdy zopakovat.

PaedDr. Zdeňka Kozáková
ředitelka školy

služeb. Veškeré činnosti provádíme pro neustálé zlepšování efektivnosti všech procesů a trvale udržitelný rozvoj společnosti. Chráníme majetek firmy a dbáme na dlouhodobý růst její tržní hodnoty. Pro majitele společnosti zajistíme pravidelnou výplatu dividend v rozmezí 20–30 % z ročního

čistého zisku. Naším zájmem je pokračovat ve zvyšování podílu vlastní zemědělské půdy, kterou potřebujeme ke svému podnikání.

LIDSKÉ ZDROJE

Vybudujeme si postavení perspektivního a respektovaného zaměstnavatele. Nabídneme uplatnění schopným zaměstnancům a umožníme jejich růst formou dalšího vzdělávání a profesního postupu. Řídíme se etickým kodexem společnosti. I nadále budeme zlepšovat pracovní prostředí a podmínky zaměstnanců.

PODNIKÁNÍ V SOULADU S PŘÍRODOU

K obhospodařované půdě se budeme i nadále chovat s respektem a v souladu se zájmy jejich majitelů, s minimalizací dopadů na okolní přírodu a její obyvatele. Zoptimalizujeme strukturu osevních postupů z důvodů omezení erozních vlivů v krajině a napomůžeme tak zvýšení možnosti zadržování dešťových srážek v krajině v dobách sucha. S ohledem na současný vývoj a potřebu snižování provozních nákladů se zaměříme na zavádění technologií, zařízení a strojů s nízkou energetickou náročností.

POSTAVENÍ V REGIONU

Budeme rozšiřovat spolupráci s malými a středními zemědělci na základě oboustranné výhodnosti. Poskytneme jim podporu v zemědělské činnosti a pomoc v uplatnění na trhu. Budeme uznávaným partnerem regionálních institucí včetně podílu na společenském dění v naší oblasti.

Někdo může namítat, že je to pouze vize. Ano, je to určitá vize, které bychom chtěli dosáhnout a přizpůsobit jí tak svoje každodenní rozhodování. Je třeba si klást cíle a neustále na sobě pracovat a posouvat se vpřed. Strategie se dotýká všech našich činností, není to jen o ekonomice. Nezapomínáme na péči o zaměstnance, majetek, chceme být v regionu vnímáni pozitivně. Zvláštní pozornost věnujeme krajinotvorbě v našem regionu. Patříme mezi klasicky hospodařící zemědělské firmy se šetrným zacházením vůči okolní krajině. Jsme firmou s velmi nízkou spotřebou léčiv,

chemie a průmyslových hnojiv, hluboko pod normami EU i normami naší republiky, které bývají často daleko přísnější. Pouze obecnou neznalostí problematiky je zemědělství v naší vlasti vnímáno obyvateli poměrně negativně. Přitom od pradávna zemědělství a farmaření patřilo mezi základní pilíře každé společnosti. Příkladem negativního pohledu na zemědělství u nás je typické nejen zpolitizování problémů, ale i média a sociální sítě plné pesimistických zpráv a názorů. Chceme se podílet na pozitivním pohledu na společnost, na zemědělství i na náš region a firmu. Úzce spolupracujeme se spolky spjatými s přírodou, jako jsou místní včelaři a okolní myslivecká sdružení. Setkáváme se a konzultujeme zásadní problematiky ovlivňující

naše nejbližší okolí. Spolupráce se soukromými farmáři také neodmyslitelně patří k naší každodenní práci. Stejně tak konzultujeme naše kroky i s majiteli pozemků, které obhospodařujeme. Půda je našim hlavním výrobním prostředkem, věnujeme jí náležitou pozornost. Občas se něco nepodaří, ale to asi každému z nás... Proto bych chtěl tímto poděkovat všem našim zaměstnancům, kteří se snaží naplňovat cíle a strategii naší firmy, spolupracujícím soukromým farmářům, spolkům za jejich komunikativnost a ochotu upevňovat vztahy, obchodním partnerům a také široké veřejnosti za toleranci a podporu vytvářet náš region přívětivější, krásnější a šťastnější pro život.

Přemysl Šulc
člen představenstva

Sklad ND a dílna

Vážení spolupracovníci, kolegové a zákazníci, ZEOS LOMNICE a.s. je většinou vnímán jako zemědělský podnik s rostlinnou a živočišnou výrobou a se vším co k tomu patří. Část lidí už zapomněla, že zemědělství je jednou z nejstarších činností lidstva a že to jsou právě výsledky tohoto odvětví, které nás několikrát denně zasytí a přispějí tak k našemu životnímu komfortu, že spoluvytváří tvář krajiny a je nedílnou součástí venkovského života. To že občas prší, občas páchne je bohužel neoddelitelný fakt, který se dá vhodným technologickým postupem omezit, ale nikdy zcela eliminovat. Pracujeme ve volné přírodě, často v těsné blízkosti obydlí a vývoji počasí – „větru a dešti... neporučíme.

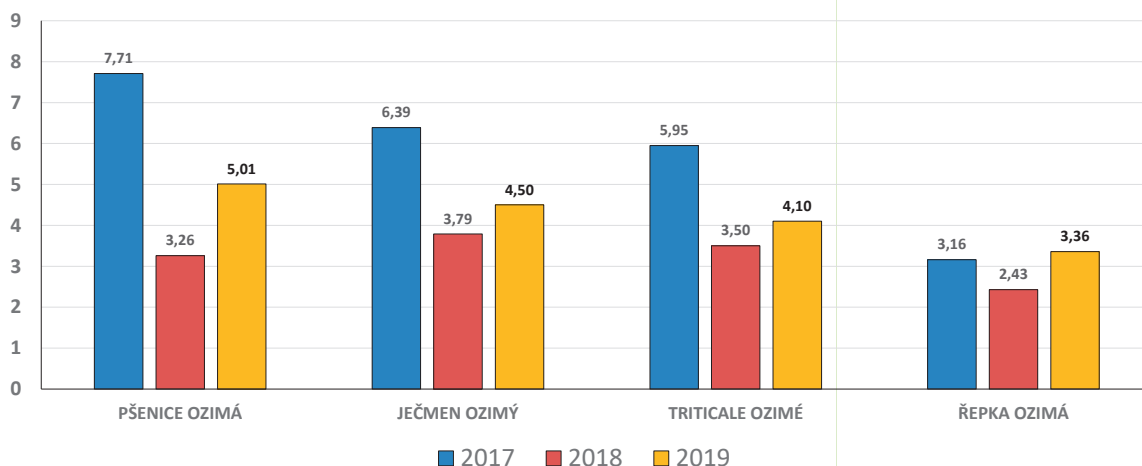
Dobrý hospodář se snaží svoje snažení rozdělit na více činností, které se vzájemně podporují a doplňují. Zemědělství je limitováno vývojem klimatu a vrtochy přírody a je dobře, že naše firma má i nezemědělské aktivity, které dávají lidem práci, vytváří vazbu se zákazníky a přináší finanční prostředky.

V rámci areálu na Olympu provozujeme opravárensko-zámečnickou dílnu, kde opravujeme zemědělskou i jinou techniku, provádíme zámečnické zakázky nejen pro vlastní potřebu, ale především pro kooperační partnery KOBIT, spol. s.r.o., KoSiT, s.r.o. aj., včetně drobných zakázek.

Máme partu servisních techniků, kteří v našem regionu zajišťují servis dojírenských technologií 7 dní v týdnu, 365 dní v roce a mimo to montují nové, případně opravují stávající

POROVNÁNÍ VÝNOSŮ ZA 2017-2019 (t/ha)

technologické vybavení provozů živočišné výroby.

Měníme sortiment původního skladu MTZ a postupně budujeme prodejnu hospodářských potřeb s nabídkou nářadí, drogerie, pracovních pomůcek, spojovacího a hutního materiálu, krmiv, potřeb pro zahrádkáře aj. V nabídce jsou značky PROTECO, J.A.D. tools, ESAB, KNIPEX, RAPI-TEC, AGRO CS, PARAMO a další.

Prodáváme pohonné hmoty, mazi-va a oleje. V loňském roce se nabídka rozšířila o možnost tankování CNG. V 7. měsíci 2019 jsme vyměnili výdejní stojan na čerpací stanici a nyní mohou zákazníci u nás nakupovat naftu a benzín Natural 95 NON STOP při platbě bankovní platební kartou, případně ZEOS čipovou kartou. V pracovní době zůstává zachován tankovací servis s obsluhou. Zvýšila se i rychlost výdeje stojanu.

Prodáváme zemědělskou techniku, náhradní díly i zemědělské komodity. Cílem je, aby zemědělské aktivity tvořily užitečnou součást firemní strategie a pomáhaly k celkovému rozvoji. Mnoho naší práce se odehrává v nepříznivých podmínkách klimatických nebo technologických, často v obojích. Je opravdu rozdíl v práci technika ve značkovém servisu a technika, který opravuje zařízení na odklizení kejdy v provozu živočišné výroby. V našem odvětví se bez značné míry nadšení a loajality pracuje obtížně. Na druhou stranu lidé mají možnost uplatnit své schopnosti, svoji nápaditost a využít fortel v plném rozsahu. K tomu se snažíme dle možností průběžně zlepšovat podmínky pracovní i finanční. Naši

spolupracovníci nejsou stavěni do role robotů ve 3 směnných provozech ve společnosti anonymních fluktuujících „spolurobotů“.

ZEOS LOMNICE a.s. je domácí firma s aktivním zájmem o spolupráci

Zahájení žní 2019

Dne 23. července jsme na Stružinecku zahájili letošní žně. Je to o cca měsíc později než v loňském roce. Tehdy jsme začali ozimou řepkou v Bradlecké Lhotě a nestačili jsme se divit, jakých „výnosů“ v této lokalitě tenkrát dosáhla. Byl to začátek zatím historicky největšího meziročního propadu rostlinné výroby, který jsme kdy zaznamenali. Následky nedostatku dešťových srážek v období jarních měsíců hovořily za vše. Ani pokračující sklizňové práce nepřinesly podstatné zlepšení, a tak jsme loňský rok zakončili mimořádnou ztrátou v produkci naší „rostlinky“ ve výši přes 12 mil. Kč.

s obcemi, školami, obyvateli, místními firmami i zájmovými spolky. Chceme aktivně spoluutvářet tvář našeho regionu a k tomu nám všem přejí dostatek dobré vůle a pracovitosti.

Jiří Dudek

Jak to zatím vypadá letos?

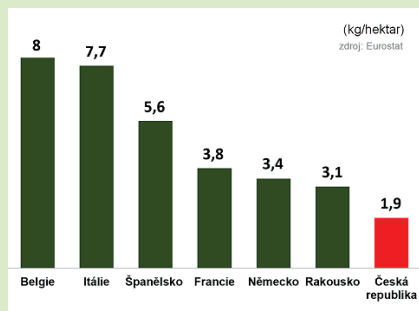
K 30. 7. 2019 máme sklizenou více jak třetinu obilovin a necelou třetinu ozimé řepky. Dle výše uvedeného grafu jsme v této chvíli na tom o něco lépe než loni, s rokem 2017 se však zatím nemůžeme vůbec srovnávat. Počasí je letos vrtkavější, dešťové srážky od poloviny května jsou spíše sporadické. Za měsíc tedy uvidíme, zdali se bude znovu opakovat rok 2018 nebo ne...

Jiří Lacina

Víte, že...?

? Jestlipak víte, že spotřeba pesticidů v ČR patří mezi výrazně nižší ve srovnání s vyspělými zeměmi EU? Česko je také jedním z prvních států EU, který přistoupil k omezení používání glyfosátů.

? Víte že, výměra zemědělské půdy v ČR je cca 4,2 mil. ha, tj. 53% rozlohy ČR a neustále se tento podíl zmenšuje?

? Víte, že podíl pracujících v zemědělství je u nás na úrovni 2 %?

? Víte, že je u nás registrováno více jak 28 tisíc fyzických a 3,8 tisíce právnických osob podnikajících v zemědělství?

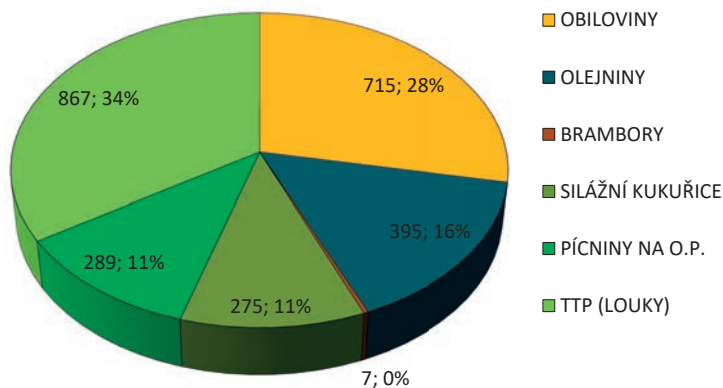
? Víte, že průměrná velikost farmy u nás dosahuje přibližně 130 ha?

? Víte, že 50 % všech zemědělsky hospodařících subjektů u nás má méně než 5 ha a hospodaří celkem na 1,1 % zemědělské půdy?

? Víte, že je u nás cca 4 300 EKO farem, které hospodaří na 12% zemědělské půdy a podílí se na celkové zemědělské produkci přibližně 1,5 %?

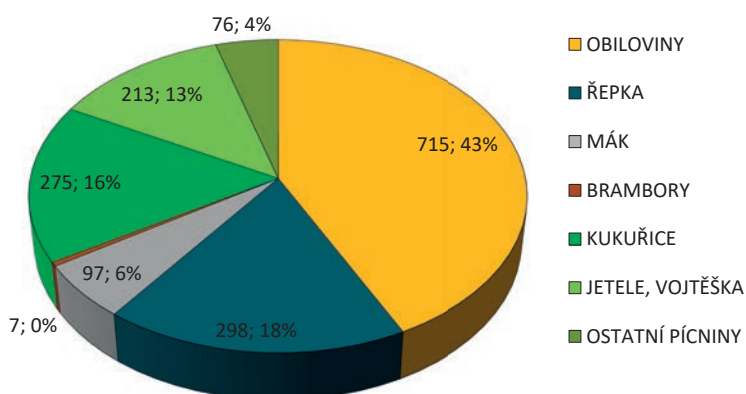
? Víte, že ve většině komodit, které u nás tradičně vyrábíme, již nepokryjeme ani vlastní spotřebu?

STRUKTURA PLODIN 2019 (ha)

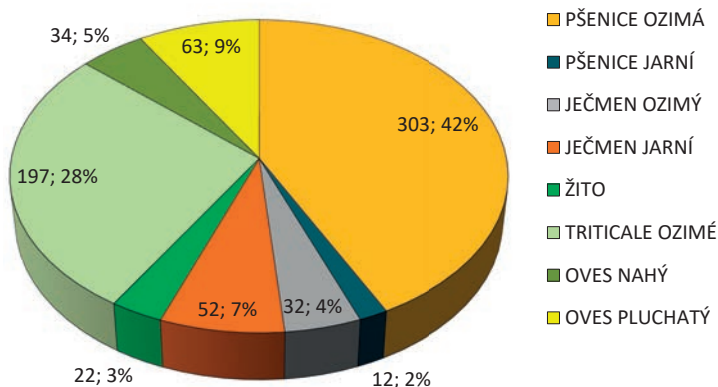
CELKEM: 2.548 ha z.p. z toho 1.681 ha o.p.

PLODINY NA ORNÉ PŮDĚ 2019 (ha)

CELKEM: 1.681 ha

STRUKTURA OBILOVIN 2019 (ha)

CELKEM: 715 ha